

5-2005

ARCHE

П А Ч А Т А К

5-2005

ARCHE 5 (39)
верасень 2005

Літаратурна-мастацкі часопіс
«ARCHE Пачатак» выдаецца
зь верасня 1998 году штодвямесяцы.

РЭДАКЦЫЯ:

Валер Булгакаў — галоўны рэдактар
Алена Казлова — сакратарка рэдакцыі
Аляксандра Макавік — карэктарка

Адрас для допісаў: ARCHE, а/с 3, 220018,
Менск-18.
E-mail: arche@arche.org.by

Заснавальнік: Андрэй Дынько.
Выдавец: установа «Рэдакцыя часопісу
«Архэ-Пачатак».
Пасьведчаньне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 530
ад 4.05.2001.
ISSN 1392-9682
Юрыдычны адрас: вул. Нававіленская,
24/1А, каб. 2П, 220053, Менск.
Цана дамоўная.

Рэдакцыя не вяртае і не рэцэнзуе рукапісаў. Рэдакцыя
рэдагуе матэрыялы, прынятыя да друку.

Часопіс можна замовіць у распаўсюднікаў:

Баранавічы — Руслан Равяка, п/с 13, 225409,
Баранавічы-9, тэл. (029) 767-20-37.

Барысаў — Алег Лучына, п/с 714, 222120,
Барысаў-1, тэл. (01777) 9-60-59.

Берасьце — Андрэй Клімус,
тэл. (0162) 23 16 49, (029) 727-44-83.

Віцебск — Віктар Сьцяпанаў,
тэл. (0212) 27-62-48; Барыс Хамайда
тэл. (0212) 33-52-41

Горадня — Яўген Сьліж, тэл. (029) 788-91-93.

Полацк — Алесь Аркуш, тэл. (0214) 41-85-19.

Гомель — Юлія Сівец, тэл. (029) 732-92-07.

Магілёў — Алесь Асіпцоў,
тэл. (0222) 25-57-85, (029) 625-57-85.

Менск — Алесь Яўдаха (029) 643-57-33.

Шукаем распаўсюднікаў зь іншых мясцінаў.

Падпіска на часопіс «ARCHE Пачатак» прымаецца
ўва ўсіх аддзяленьнях «Белпошты».

Падпісана ў друк 17.09.2005.
Выход у сьвет 27.09.2005. Фармат 70x100 у 1/16.
Друк афсэтны. Гарнітура Школьная. Ум. друк. арк. 26,5.
Ул. выд. арк. 29,1. Умоўн. фарбаадб. 25,3.
Наклад 1000 асобнікаў. Замова 4816.

Надрукавана з гатовых дыяпазытываў заказчыка
ў друкарні ТАА «Палікрафт»,
220113, г. Менск, вул. Я.Коласа, 73.

У афармленьні першай старонкі вокладкі выкарыстаны
малюнак Эндзі Ворхала «Мао»

© «ARCHE Пачатак», 2005

П а д п і с н ы і н д э к с 0 0 3 4 5

ARCHE on-line: <http://arche.home.by>

ЗЬМЕСТ

АНАЛІТЫКА	5	ПЁТРА РУДКОЎСКИ Нацыянальны дыскурс і лібэральны мардабой. Пасьляслоўе да дыскусіі пра мову «Нямецкай хвалі»
	21	МІКОЛА КАЦУК Міты беларускай сацыялёгіі
	38	ЮРЫ ЧАВУСАЎ Рэвалюцыя і антырэвалюцыя
	58	ЮРЫ ПАЦЮПА Богу ці жывату?
	70	С'ЮЗАН УОТКІНЗ Эўропу хістае
	85	ЛУКАН ЭЛАН ЁЭЙ Рэвалюцыя і крах Кучмавага аўтарытарызму
	99	ТАРАС КУЗЁ Памаранчавая рэвалюцыя. Шлях апазыцыі да посьпеху
КРЫТЫКА	112	МІХАСЬ ТЫЧЫНА Весткі з паралельнага сусьвету
	119	ВІТАЛЬ СІПІЦКІ Складаныя рэаліі і элегантныя ідэалігізаваныя тлумачэньні
	124	АНДРАЊІК АНТАНЯН Беларуская кніга ў міжваеннай Польшчы
АНАЛІТЫКА: 1985–2005	134	АЛЯКСАНДАР ФЯДУТА Дабраславёныя гарбачоўскія часы
	140	ВАЛЯНЦІН АКУДОВІЧ Сымпатычны курдупель Гарбачоў
	147	ЭРЫК ГОБСБАЎМ Сход прывідаў
	152	ЧЭСЛАЎ ЧАБАНУ Міхаіл Гарбачоў, заняпад сацыялізму і адраджэньне Ёсходняй Эўропы з пункту гледжаньня свайго чалавека
	166	АЛЯКСАНДАР ГРЫЦАНАЎ Гарбачоў, убачаны з постмадэрну
ГІСТОРЫЯ	176	АНДРЭЙ ВАШКЕВІЧ, ДЗЯЊІС НАРЭЛЬ Сымон Якавюк: адраджэнец, спэкулянт, манархіст і савецкі дывэрсант
	233	АЛЯКСЕЙ ДЗЕРМАНТ, СЯРГЕЙ САНЬКО Этнагенэза беларусаў: навука і ідэалёгія
ЭСЭІСТЫКА	254	ВІКТАР ЖЫБУЛЬ Футурыст Пятрусь Броўка
	261	СЯРЖУК НЯХАМЕС Мой шлях да Беларусі
ЛІТАРАТУРА	273	Я не магу ня быць у апазыцыі да такой улады. Гутарка з ГЕНАДЗЕМ БУРАЎКІНЫМ
	278	АЛЯКСЕЙ БАЦЮКОЎ Уся праўда пра горад Бобер
	289	АНДРЭЙ ХАДАЊОВІЧ Папрыка зорак. Лірыка
	292	ГАБРЫЕЛЬ ГАРСІЯ МАРКЕС Каханьне падчас халеры
	408	ПАЛЕМІКА
РЭЦЭЊЗІІ	409	АНДРЭЙ ЯГОРАЎ Сакральная гісторыя найноўшага часу
	413	ЯЎГЕН МІРАЊОВІЧ Стварэньне і разбурэньне акупацыйнай рэчаіснасьці

CONTENTS

ANALYSES	5	PIOTRA RUDKOŪSKI National Discourse and Liberal Dogfight. Concluding Remarks to the Discussion about the Language of «Deutsche Welle»
	21	MIKOŁA KACUK Myths of Belarusian Sociology
	38	JURY ČAVUSAŪ Revolution and Anti-Revolution
	58	JURY PACIUPA for God or for Stomach?
	70	SUSAN WATKINS Continental Tremors
	85	LUCAN WAY Kuchma's Failed Authoritarianism
	99	TARAS KUZIO Ukraine's Orange Revolution. The Opposition's Road to Success
CRITICISM	112	MICHAŚ TYČYNA News from a Parallel World
	119	VITAL SILICKI Complex Realities and Elegant Ideologized Explanations
	124	ANDRANIK ANTANIAN Belarusian Book in Inter-War Poland
ANALYSES: 1985–2005	134	ALAKSANDAR FIADUTA Blessed Gorbachev's Time
	140	VALANCIN AKUDOVIČ A Lovely Klein' Gorbachev
	147	ERIC HOBSBAWM An Assembly of Ghosts
	152	CESLAV CIOBANU Mikhail Gorbachev: The Decay of Socialism and the Renaissance of Eastern Europe from the Perspective of an Insider
	166	ALAKSANDAR HRYCANAŪ Gorbachev Seen from Post-Modernity
HISTORY	176	ANDREJ VAŠKIEVIČ, DZIANIS NAREL Symon Jakaviuk: Revivalist, Speculator, Monarchist, and Soviet Saboteur
	233	ALAKSIEJ DZIERMANT, SIARHIEJ SAŅKO Ethnogenesis of Belarusians: Science and Ideology
ESSAYS	254	VIKTAR ŽYBUL Piatruś Broŭka as Futurist
	261	SIARŽUK NIACHAMIES My Road to Belarus
LITERATURE	273	I Can Not Help Being in Opposition to Such a Rule. Conversing with HIENADŹ BURAUĀKIN
	278	ALAKSIEJ BACIUKOŪ All the Truth about Bobier City
	289	ANDREJ CHADANOVIČ Star Paprika. Poems
	292	GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ Love in the Time of Cholera
	408	POLEMICS
REVIEWS	409	ANDREJ JAHORAŪ Sacred History of New Ages
	413	JAŪHIEN MIRANOVIČ Creation and Destruction of an Occupation Reality